

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קב.

עין משפט
נר מצוה

צד א ב ג מ"ה פ"ה
מה' שמעון הלכה
י'.

צד ד מ"ה פ"ה מהלכות
ע"ז הלכה א סמג
לחון מה טו"ש ע"ד ס'י
קמח ספיק' א:
צד ה מ"ה פ"ה מהלכות
מכירה הלכה ד סמג
עשין פכ טו"ש ע"ד ס'י
ק"פ ספיק' יא:

מוסף רש"י

סחם עצים להסקה הן
עומדין. סחם עצים של
הסקה להסקה נמנו לנריות
וסתמן לאו להאיר קיימו,
הלכך לא נתמנה זהו
קדושת שביעית מעיקרא
ואפילו לקטן להאיר (סוכה
יג.). ועצים להסקה
תנאי היא. ועצים להסקה
גופיהו שהתנאי אחר
ביעורן. תנאי היא א'
נבדו זהו שביעית או לא,
לדאכל תנאי דרש'י לנס
דומיא דלמילוי, למעוטי
כל שהתנאי אחר ביעורו
בדרש'יין לעיל, ומהאיה
בדרש'יין ארבעה, עצים,
ואיכא דלמ' ממעט מיהא
אלא דבר שאין התנאי
בכל אדם, כגון
מלוגמא וזילוף ואפיקטיון,
ואני שמעתי מרבינו
שחי גורסים וסחם עצים
להסקה נמנו תנאי היא,
וכן כתיב בכל הספרים,
ותרומתי ממנו בכל ידיו
שטות הש"ס לשהיה כפי
בדרש'יין ואני ידעתי ונאמתי
גירסא זו בספר כתב
ידוע מתחמתו כבוד ופסד
ישועות של דרש'יין תחם בן
מנחם כבוד ואינו מורה
וכן נראה בעיני (שם). לא
למשנה. ג' שטות פשתן
בין של שביעית (שם). ולא
לכנסו. לכנסו בגדים
בין של שביעית (שם).
יצא משרה וכבוסה
שהתנאי אחר ביעורן.
ששעשה ששורה בגדים
או הפשתן בין שטת אחת
תבדל ואפ' לו והתנאי
אינה עד שלשה בגדים
(שם). למלוגמא. לרשואה
(שם). ששורה בכל אדם.
שהלך דרש'יין לה, כמו
למלוגמא. ששורה בכל אדם
(שם). ומצינו אף את
המלוגמא שאינה שורה
בכל אדם. שאין הכל
חולין (שם). ולא לזילוף.
בין ששולפין בגדים לרש
טוב (שם). אפיקטיון.
להקרא, והוא גנטריקון
למלוגמא. אפיקטיון הוא
יומר מדי מוציא ומקיא
(שם). במאן כר' יוסי.
ללא ממעט אלף הנאה
שאנה שיהי בכל, והכן
נמי אינה אלף לנזק
חולי ואפיקטיון, והיינו תנאי
לעיל, לנזק לא הנאה
שביעית אלף דכד שהתנאי
וביעורו שיהי דרש'יין ליה
נמי הכי והיתה שטת הארץ
טובה דכד שהיה אלף לנס
דומיא דלמלוגמא, שהתנאי
וביעורו שיהי ולא נעצ'ים
ור' יוסף דרש'יין הכי והיתה
שטת הארץ טובה כילו

ה"ל בקונטרס במס' סוכה (דף מ. וס"ט) אמר רב כהנא ועצים
להסקה תנאי היא בו'. וכן עיקר פי' כל עצים שביעית
הוא פלוגמא דתנאי אי אית זהו קדושת שביעית דכיון דטעמא
דשרינא להו היינו משום דהתנאי אחר ביעורן אס כן לרבי יוסי
לית ליה דרשה דהתנאי וביעורו

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

סחם עצים להסקה הן עומדין אמר רב כהנא
ועצים להסקה תנאי היא דתנאי א' אין מוסרין
פירות שביעית לא למשרה ולא לכבוסה ור'
יוסי אומר נותנין פירות שביעית לתוך
המשרה ולתוך הכבוסה מאי טעמא דרבנן
אמר קרא ולאכלה ולא למשרה לאכלה ולא
לכבוסה ורבי יוסי אומר אמר קרא לכם לכל
צרכיכם ורבנן נמי הכתיב לכם לכם דומיא
דלאכלה במי שהתנאי וביעורו שוין יצאו
משרה וכבוסה שהתנאי אחר ביעורן ור'
נמי הכתיב לאכלה אמר לך ההוא מיבעי ליה
לכדתינא דתנאי לאכלה ולא למלוגמא אתה
אומר לאכלה ולא למלוגמא או אינו אלא
לאכלה ולא לכבוסה כשהוא אומר לכם הרי
כבוסה אמור הא מה אני מקיים לאכלה
לאכלה ולא למלוגמא ומה ראית לרבות
הכבוסה ולהוציא את המלוגמא מרבה אני
את הכבוסה ששורה בכל אדם ומוציא אני את
המלוגמא שאינו שורה בכל אדם כמאן אולא
הא דתנאי לאכלה ולא למלוגמא לאכלה
ולא לזילוף לאכלה ולא לעשות ממנה
אפיקטיון כמאן כר' יוסי דאי כרבנן איכא
נמי משרה וכבוסה: רבי יהודה אומר אם
דרבי אבא קמיה דרב הונא וייתיב רב הונא
וקאמר הלכה כרבי יהושע בן קרחה והלכה
כרבי יהודה אהדרינהו רב יוסף לאפיה אמר
בשלמא רבי יהושע בן קרחה אצטרך סלקא
דעתך אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים
קמ"ל הלכה כיחיד ר' יהושע בן קרחה מאי
היא דתנאי רבי יהושע בן קרחה אומר ימלוה
בשטר אין נפרעין מהן מלוה על פה נפרעין
מהן מפני שהוא כמציל מידם אלא הלכה
כר' יהודה למה לי מחלוקת ואחר כך סתם
היא ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם
מחלוקת בבבא קמא א' לצבוע לו אדום
וצבעו שחור שחור וצבעו וצבעו רבי מאיר
אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם
השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה
ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את
השבח וסתם בבבא מציעא דתנן כל המשנה
ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על
התחתונה ורב הונא אצטרך סלקא דעתך
אמינא אין סדר למשנה וסתם ואחר כך
מחלוקת היא ורב יוסף אי הכי כל מחלוקת
ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם

להיה כל החזור בו ידו על התחתונה
הא צפקה האומנין (ב"מ דף ע"ו)
מוקמינן לה כי מחלוקת כרבי דוסא
ורבנן פליגי עליה ומוכח הסדר דרבי
לא סבר לה כרבי דוסא כההיא דכל
החזור בו ידו על הכלל סבר כרביעית
אימא דהתם דאמר כל החזור בו
ידו על התחתונה לאתויי דקמתי וי"מ
דקמתי לה בלשון הלכתא פסיקתא
דלישנה דכל החזור וכל המשנה משמע
לפסוק הלכתא: ה' הנותן מעות
לשלומו. נראה דמיידי שנותן למחצית
שכר אס פחתו פחתו לו ואם הותרו
הותרו לאתנע מכאן יש להביא ראיה
אס אדם נותן מעות לחבירו למחצית
שכר ואמר ע"מ שלא תלוש אלף על
משכונות ואל תשנה יהא ברשותך
לחייב בכל דבר ואס פחתו פחתו לך
שאיין זה רביית דהא הכא אס שינה
מדעתו אמר אס פחתו פחתו לו
אפ"ה אס הותרו הותרו לאתנע
ולא הוי רביית כיון דאס לא היה
משנה דעתו לא היו כולן ברשותו אלף
השכר והפסד לאתנע דכין פלגא
מלוה ופלגא פקדון:

סחם עצים להסקה ניסנו. ולא להאיר הלכך עצים נינוה ומעיקרא
לא חל עלייהו שביעית. אבל ספיקי סטים סתמן לנביעה הלכך חל
עלייהו קדושה ואסרי לאחר הביעור אף להסקה. ועלי קנים וגפנים
יש שאוכלין אותן ויש שמסיקין אותן הלכך בחר מחשבת לקיטה אזלינן:

סחם עצים להסקה הן עומדין אמר רב כהנא
ועצים להסקה תנאי היא דתנאי א' אין מוסרין
פירות שביעית לא למשרה ולא לכבוסה ור'
יוסי אומר נותנין פירות שביעית לתוך
המשרה ולתוך הכבוסה מאי טעמא דרבנן
אמר קרא ולאכלה ולא למשרה לאכלה ולא
לכבוסה ורבי יוסי אומר אמר קרא לכם לכל
צרכיכם ורבנן נמי הכתיב לכם לכם דומיא
דלאכלה במי שהתנאי וביעורו שוין יצאו
משרה וכבוסה שהתנאי אחר ביעורן ור'
נמי הכתיב לאכלה אמר לך ההוא מיבעי ליה
לכדתינא דתנאי לאכלה ולא למלוגמא אתה
אומר לאכלה ולא למלוגמא או אינו אלא
לאכלה ולא לכבוסה כשהוא אומר לכם הרי
כבוסה אמור הא מה אני מקיים לאכלה
לאכלה ולא למלוגמא ומה ראית לרבות
הכבוסה ולהוציא את המלוגמא מרבה אני
את הכבוסה ששורה בכל אדם ומוציא אני את
המלוגמא שאינו שורה בכל אדם כמאן אולא
הא דתנאי לאכלה ולא למלוגמא לאכלה
ולא לזילוף לאכלה ולא לעשות ממנה
אפיקטיון כמאן כר' יוסי דאי כרבנן איכא
נמי משרה וכבוסה: רבי יהודה אומר אם
דרבי אבא קמיה דרב הונא וייתיב רב הונא
וקאמר הלכה כרבי יהושע בן קרחה והלכה
כרבי יהודה אהדרינהו רב יוסף לאפיה אמר
בשלמא רבי יהושע בן קרחה אצטרך סלקא
דעתך אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים
קמ"ל הלכה כיחיד ר' יהושע בן קרחה מאי
היא דתנאי רבי יהושע בן קרחה אומר ימלוה
בשטר אין נפרעין מהן מלוה על פה נפרעין
מהן מפני שהוא כמציל מידם אלא הלכה
כר' יהודה למה לי מחלוקת ואחר כך סתם
היא ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם
מחלוקת בבבא קמא א' לצבוע לו אדום
וצבעו שחור שחור וצבעו וצבעו רבי מאיר
אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם
השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה
ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את
השבח וסתם בבבא מציעא דתנן כל המשנה
ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על
התחתונה ורב הונא אצטרך סלקא דעתך
אמינא אין סדר למשנה וסתם ואחר כך
מחלוקת היא ורב יוסף אי הכי כל מחלוקת
ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם

ואח"כ מחלוקת היא ורב הונא כי לא אמרינן אין סדר למשנה בחדא מסכתא
אבל בתרי מסכתות אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין חדא מסכתא היא ואיבעית
אימא משום דקמתי לה גבי הלכתא פסיקתא כל המשנה ידו על
התחתונה וכל החזור בו ידו על התחתונה: תנו רבנן הנותן מעות לשלומו
ליקח

א) וצ"ה לנ. סוכה מ.
נדרים סכ': א) סוכה
מ. א) נסוח י. ושי"ן.
ד) ע"ז י. א) נסוח
י. א) נסוח י. ושי"ן.
א) וצ"ה לנ. א) נסוח
י. א) נסוח י. ושי"ן.
א) וצ"ה לנ. א) נסוח
י. א) נסוח י. ושי"ן.
א) וצ"ה לנ. א) נסוח
י. א) נסוח י. ושי"ן.
א) וצ"ה לנ. א) נסוח
י. א) נסוח י. ושי"ן.

תורה אור השלם

1. וְהָיָה שֶׁבֶת הָאָרֶץ
לָכֶם לְאֹכְלָהּ לָךְ
וּלְעֹבְדָךְ וּלְתוֹשֵׁב
הָאֲרָץ עִמָּךְ:

יקרא סו ד

גליון הש"ס

גמ' יצא משרה ובכוסה.
עין כנורות דף י' ע"ב
מוס' ד"ה ודלי:

לעני רש"י

אלנפטי"ר
[אנפטי"ר] א. ריח.
ורשי"ט [ורשי"ט] א. ס.
הקאה.

רבינו חננאל

אמר רב כהנא עצים
להסקה, שדחתה (אתה)
[אח"כ] מלחיות בזה
קדושת שביעית מפני
שהתנאי אחר ביעורן.
תנאי היא כו' עד הנה רבנן
הוא דרבי הונא בשעת
ביעורן אכל ר' יוסי לא
בעי. לאכלה ולא לעשות
ממנה אפיקטיון. מ"ה
אפיקטיון בלשון מקרא
הוא קיא. ורשמייה שחור
ג' מלות אפיק טפי זון,
הוציא עודף המזון. כי כן
דרך האיסטוסמא
כשיעדיף עליה האוכל לא
תקבלנו ואז תתבלבל
האיסטוסמא ויקיא האדם.

ליקח

שהתנאי שיהי כלל אדם ואפילו עצים להסקה (שם). מלוה בשטר אין נפרעין מהן. לפי אדריהן, מפני ששמה הוא לאחר זמן כיון אדרי, דכיון דנקט ישראל שטרע עלייה, כל שפשתא מסתפי מניה
(ע"ז יא.). אהדרינהו רב יוסף לאפיה. בבעס. ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם. כל מחלוקת שמהלוק מנאס ואח"כ סתם לן מנאסמא כחלד מהן, הלכה כמנאס, דכיון דסתמא אחר
התחתונה ש"מ דקמתי רבנן בטעמייהו ומסתבא טעמייהו דהא"ך (ע"ז יא.). בין שסתם אחריה מיד דאחיה מסתם, בין שסתם אחריה במסכת אחרת דאחיה הסדר, כגון נמן נמן לנעט דמחלוקת צ"ק וסתם
בכ"מ כל המשנה ידו על התחתונה, וסתם לן כר' יהודה דלמא אס השבח יתר על היציאה כו', הלכה כסתם (בבבא קמא). כל המשנה ידו על התחתונה. כגון נמן נמן לנעט דמחלוקת צ"ק וסתם
אס השבח יתר על היציאה אס השבח יתר על היציאה ימירה על השבח נותן לו את השבח (ב"מ טו.). אין סדר למשנה. מירא דמתחיקין לזו דוקא ושתא
משנה אחרונה היא שנית ראשונה צ"ה המדרש (ע"ז יא.). אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא כו'. אלמא קי"ל כל מחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם, כיצמות (מנב.) צפקה חולין (ע"ז יא.). כי לא
אמרינן אין סדר למשנה. אלף סמכין אסידרל, ה"מ בחדא מסכתא (שם). כולה נזיקין. תלמא צ"י (שם). ואיבעית אימא משום דקמתי לה כו'. להכי אהדרינהו רב יוסף לאפיה דאי נמי אין סדר למשנה לא אצטרך
לומר הלכה כר' יהודה דודאי הלכתא ה' היא סתמא, דכל המשנה לא הוי שייכא למנאיה התם כהשכר, דהא לא אצרי כההיא פירקא בשניי אלף תלמידי התם ש"מ הלכתא קא פסוק ואח"כ (שם).